

Dosarul nr. 2ra-1384/2022
2-21086852-01-2ra-29092022

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Leova (S. Gurițanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (D. Fujenco, L. Caraianu, A. Mironov)

Î N C H E I E R E

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Tatiana Vlasă, reprezentat de avocatul Igor Șcheau,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Vlasă împotriva lui Piotr Leon, intervenienți accesorii Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Leova, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Cantemir privind determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor,

împotriva deciziei din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă :

La 09 iunie 2021, Tatiana Vlasă a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Piotr Leon, intervenienți accesorii Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Leova, Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Cantemir privind determinarea domiciliului copilului minor Xxxx cu mama, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în cuantum de 1500 lei din momentul depunerii cererii de chemare în judecată până la atingerea vârstei majoratului, compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii Tatiana Vlasă a menționat că din relația de concubinaj cu Piotr Leon, la 04 februarie 2011 s-a născut copilul comun Xxxx.

Reclamanta a relatat că în rezultatul neînțelegerilor cu pîrîtul de opt ani nu mai locuiesc împreună. În prezent, locuiește împreună cu copilul minor în casa individuală situată în or. Xxxx.

După încetarea relațiilor de concubinaj există litigiu cu privire la stabilirea locului de trai a copilului minor comun și plata pensiei de întreținere.

Reclamanta a menționat că de la naștere copilul s-a aflat permanent cu dînsa, fiind puternic atașat de ea. De una singură participă la procesul educațional, asigură

controalele medicale periodice ale minorului, suportă cheltuielile legate de întreținerea copilului minor. În prezent, necesitățile materiale de întreținere ale copilului minor nu sunt determinate doar de cheltuielile pentru alimentație, vestimentație, acestea includ și cheltuieli legate de școlarizarea copilului, tratamentul acestuia în caz de necesitate, ce implică alte cheltuieli suplimentare suportate exclusiv de reclamantă.

Reclamanta susține că nu dispune de informații privind veniturile pârâtului, respectiv urmează a fi încasată pensia de întreținere a copilului minor, în mărime bănească fixă, a câte 1500 lei lunar, așa cum potrivit Biroului Național de Statistică, valoarea minimumului de existență pentru un copil cu vârsta de la 7 la 17 ani, care locuiește în orașe, în anul 2020 este de 2277,40 lei, lunar.

Prin hotărârea din 15 decembrie 2021 a Judecătorei Cimișlia, sediul Leova a fost admisă parțial acțiunea depusă de Tatiana Vlasă.

S-a determinat domiciliul copilului minor Xxxx, cu mama Vlasă Tatiana.

S-a încasat de la Leon Piotr, în beneficiul Tatianeii Vlasă, pensia pentru întreținerea copilului minor Xxxx, în sumă bănească fixă de 1 152,20 lei, lunar, începând cu 09 iunie 2021 și până la atingerea majoratului de către copil.

S-a încasat de la Leon Piotr în beneficiul Tatianeii Vlasă cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3000 lei, cheltuielile poștale în sumă de 7,50 lei, cheltuielile de judecată legate de achitarea taxei de stat în sumă de 100 lei și cheltuielile de judecare a cauzei legate de citarea publică în sumă de 496 lei, în total suma de 3603,50 lei.

S-a încasat de la Leon Piotr în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 414,79 lei.

În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 17 decembrie 2021, Tatiana Vlasă, reprezentat de avocatul Igor Șcheau, a depus apel nemotivat, iar la 12 ianuarie 2022, în interiorul termenului acordat de instanța de apel, a depus apel motivat, solicitând casarea hotărârii instanței de fond în partea respingerii acțiunii, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Comrat a fost admis apelul declarat de Tatiana Vlasă, reprezentat de avocatul Igor Șcheau.

S-a casat parțial hotărârea din 15 decembrie 2021 a Judecătorei Cimișlia, sediul Leova, în partea încasării pensiei de întreținere a copilului minor precum și a taxei de stat, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi, prin care s-a încasat de la Leon Piotr, în beneficiul Tatianeii Vlasă, pensia pentru întreținerea copilului minor Xxxx, în sumă bănească fixă de 1224,10 lei, lunar, începând cu 09 iunie 2021 și până la atingerea majoratului de către copil.

S-a încasat de la Leon Piotr în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 440,67 lei.

În rest, hotărârea fost menținută.

S-a încasat din contul lui Leon Piotr, în beneficiul Tatianeii Vlasă, cheltuielile judiciare sub formă de asistență juridică în sumă de 2000 lei, precum și cheltuielile pentru citarea publică a pârâtului în instanță de apel în sumă de 558 lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că criteriul de bază în toate litigiile de familie în care sunt implicați copii minori îl reprezintă principiul asigurării și promovării cu prioritate a interesului superior al copilului. Respectiv, la încasarea pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, instanța de judecată urma să țină cont de starea materială și familială a părinților și de alte circumstanțe importante, cum ar fi

informația eliberată de Biroul Național de Statistică cu privire la valoarea minimumului de existență pentru un copil. La fel, urmează să țină cont de dispozițiile art. 58 alin. (1), art. 74 alin. (1) din Codul familiei și de prevederile art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994.

Instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiată concluzia instanței de judecată privind încasarea de la Leon Piotr a pensiei de întreținere în sumă bănească fixă, în interesul superior al copilului minor deoarece achitarea pensiei de întreținere necesare nu poate fi pusă doar în sarcina numai unuia dintre părinți întrucât conform legislației, ambii părinți au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreținerea copilului minor.

Astfel, instanța de apel a stabilit că instanța de fond nejustificat a încasat de la Leon Piotr în folosul lui Tatianei Vlasă pensie de întreținere a copilului minor în mărime fixă, în cuantum lunar de 1152,20 lei întrucât conform informației Biroului Național de Statistică (statistica.md) minimumul de existență lunar pentru un copil cu vârsta între 7-17 ani pentru semestrul II anul 2021, care locuiește în orașe mici, constituie suma de 2448, 20 lei.

Prin urmare, a considerat oportun de a încasa pensia de întreținere în sumă bănească fixă, în mărime de 1224,10 lei, începând cu 09 iunie 2021 și până la atingerea majoratului de către copil.

Totodată, reieșind din faptul că reclamanta a fost scutită de plata taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată, iar cerința privind încasarea pensiei de întreținere a fost admisă parțial, în temeiul art. 94, art. 85 alin. (1) lit. a), art. 98 al.(1) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a dispus încasarea de la Leon Piotr în beneficiul statului a taxei de stat în mărime de 440,64 lei, ținând cont de cuantumul pensiei de întreținere încasate.

De asemenea, instanța de apel a dispus încasarea din contul lui Piotr Leon a cheltuielilor de asistență juridică suportate de către Tatiana Vlasă în sumă de 2000 lei confirmate prin ordinul de plată cu nr. 125084 din 16 martie 2022, cât și a cheltuielilor privind citarea publică a intimatului Leon Piotr, în sumă de 558 lei.

La 04 august 2022, prin intermediul oficiului poștal, Tatiana Vlasă, reprezentat de avocatul Igor Șcheau, a declarat recurs împotriva deciziei din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea integrală a deciziei contestate și a hotărârii primei instanței, cu emiterea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii, încasarea tuturor cheltuielilor de judecată suportate.

În motivarea recursului Tatiana Vlasă, reprezentat de avocatul Igor Șcheau, și-a manifestat dezacordul cu soluția instanțelor de judecată, reiterând în acest sens circumstanțele de fapt și de drept din cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

Suplimentar, recurenta a invocat că instanțele de judecată nu au aplicat în mod corect normele materiale care reglementează atât încasarea pensiei de întreținere cât și valoarea minimă de existență (art. 1 al Legii privind statistica oficială nr. 412- XV din 09.12.2004; art. art. 2, 4 alin. (1) și (2) și 5 alin. (3) din Legea privind minimum de existență nr. 152 din 05.07.2012; art. 76 alin. (1) și (2) din Codul familiei), ceea ce a dus într-un final la admiterea doar parțială a apelului depus de Vlasă Tatiana, deși pretenția privind încasarea pensiei de întreținere urma a fi admisă integral de instanța de apel.

Recurenta a menționat că la judecarea cauzei a pledat că normele de drept material

privind stabilirea minimumului de existență au un caracter de orientare pentru instanțele de judecată și nicidecum nu obligă instanța de a încasa pensia de întreținere a copiilor minori în cuantum egal fix din valoarea minimumului de existență pentru copiii de vârstă vizată. Încasarea pensiei de întreținere într-un astfel de minim urmează să fie motivat de instanța de judecată, prin prisma stării materiale a debitorului întreținerii, care din diverse motive nu poate acoperi sarcina unei pensii de întreținere mai mari decât acest minim.

Totodată factorul de bază la nivel de principiu de care urmează să se ghideze instanța de judecată este anume interesul superior al copilului minor, care implică o aplicare corespunzătoare a normelor de drept material în materia determinării concrete a cuantumului întreținerii copilului minor.

Recurenta susține că încasând pensia de întreținere în mărimea menționată, prima instanță practic a pus în seama mamei (reclamantei) o sarcină economică împovărătoare or, acesta pe lângă faptul că a fost nevoită și până la pronunțarea hotărârii apelate să suporte de una singură întreținerea unui copil minor în condițiile de viață deloc ușoare din Republica Moldova, va fi nevoită să conformeze și cu pensia de întreținere mizeră încasată de instanța de fond, în timp ce tatăl copilului va beneficia de o diminuare esențială a obligațiilor de întreținere a fiicei minore.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Comrat a pronunțat dispozitivul deciziei la 30 iunie 2022. Decizia motivată a fost expediată participanților la proces la data de 27 iulie 2022, fiind recepționată de către Tatiana Vlasă la 08 august 2022, iar de către avocatul Igor Șceanu la 01 august 2022 (f.d. 166-167).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că Tatiana Vlasă, reprezentat de avocatul Igor Șcheau, s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs la 04 august 2022 împotriva deciziei 30 iunie 2022 a Curții de Apel Comrat, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 30 septembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs depusă de către Tatiana Vlasă, reprezentat de avocatul Igor Șcheau cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra

inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Tatiana Vlasă, reprezentat de avocatul Igor Șcheau, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Tatiana Vlasă, reprezentat de avocatul Igor Șcheau.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh